

Länsstyrelsen
Värmland

Värmländska byggnadsminnen

Biskopsgården

Kommun:	Karlstad
Socken:	Karlstad
Funktion:	Tjänstebostad för biskopen i Karlstads stift samt representationslokaler.
Tillgänglighet:	Biskopsgården är inte öppen för besökare.

Beskrivning

Karlstad grundades 1584 och blev stiftsäte 1646. Sedan 1680-talet har platsen för den nuvarande biskopsgården bebotts av superintendenter. År 1719 skedde en omfattande stadsbrand i Karlstad då även superintendentens bostad brann ner till grunden. En ny byggnad uppfördes, men även denna förstördes i en brand. Nuvarande biskopsgård uppfördes på 1770-talet efter ritningar upprättade av överintendentsämbetet. År 1865 ödelades åter stora delar av Karlstad i en omfattande brand. Biskopsgården klarade sig dock oskadd. Anledningen till detta sägs vara de stora almar som omgärdar byggnaden. På grund av stadsbranden 1865, som uttraderade i stort sett hela staden, är biskopsgården en av stadens äldsta byggnader och har en betydande roll i förståelsen för hur den gamla staden såg ut. Under århundradena har biskopsgårdens tomt, som från början var öppen med utsikt över Klarälven, blivit omgärdad av fastigheter.

Biskopsgården är en timrad byggnad i två fulla våningar med en vindsvåning under ett valmat mansardtak. Byggnaden är klädd med stående lockpanel, avdelad av en gördelgesims. På taket ligger glavaskiffer. Vålvda källare av tegel finns under byggnaden. Biskopsgården har idag en ljusgul färgsättning, med avskiljande detaljer i grått och med engelskt röda fönsterbågar. Färgsättningen härrör från en renovering 1997 då man valde att återskapa byggnadens färgsättning från tiden efter stadsbranden 1865. Ursprungligen var byggnaden slamfärgad röd och hade ett tak med torvtäckning, därefter har färgkulörerna varierat över tid. Förutom mindre underhållsarbeten har två mer omfattande renoveringar utförts 1939 och 1986. Byggnaden har en tämligen välbevarad rumsindelning. Den nedre våningen nyttjas som privat bostadsdel medan den övre våningen till sin huvuddel består av representationsutrymmen.

Stallet, byggt med plankstomme, är uppfört under 1800-talets andra hälft. Det har grönmålad panel och tak av tegel. Gårdshuset, en mindre byggnad uppförd i tegel vid sekelskiftet 1900, innehåller bostad åt biskopsgårdens tillsynsman, samt tvättstuga och garage. Byggnaden är putsad på tre sidor och avfärgad i gul kulör och taket klätt med svartmålad plåt.

Skyddets omfattning i sammandrag

Särskilda föreskrifter gäller för huvudbyggnaden, bostadshus/uthus och uthus/stall beträffande såväl exteriör och interiör samt avgränsat område kring gården där inga väsentliga förändringar får ske.

För fullständiga skyddsföreskrifter, kontakta Länsstyrelsen.

Lästips

- Lindell, H, *Biskopsgården*, Carlstads-Gillets skriftserie N:o 10, Karlstad 1968.

Ändringsinformation

Datum: Kommentar:

2007-11-09 Första versionen - huvuddelen av informationen hämtad från tidigare byggnadsminnesbeskrivningar.